

Ως προς τη δομή τους οι προτάσεις διακρίνονται σε:

Προτάσεις απλές: είναι οι προτάσεις που περιλαμβάνουν μόνο τους κύριους όρους της πρότασης, Από τις προτάσεις αυτές δεν μπορεί να αφαιρεθεί κανένας όρος π.χ. «Ο καθηγητής διόρθωσε το διαγώνισμα.»

Προτάσεις σύνθετες: είναι οι προτάσεις που περιλαμβάνουν περισσότερα από ένα υποκείμενα ή αντικείμενα ή κατηγορούμενα, π.χ. «Ο καθηγητής διόρθωσε το **διαγώνισμα** και το **τεστ**.»

Προτάσεις επαυξημένες: είναι οι προτάσεις που περιλαμβάνουν εκτός από τους κύριους όρους και άλλους προσδιορισμούς, οι οποίοι λειτουργούν ως συμπληρώματα της έννοιας που δίνουν οι κύριοι όροι, π.χ. «Ο καθηγητής των **μαθηματικών** διόρθωσε **χθες** το διαγώνισμα.»

Προτάσεις ελλειπτικές: είναι οι προτάσεις από τις οποίες λείπει κάποιος κύριος όρος, γιατί εννοείται από τα συμφραζόμενα, π.χ. «Διόρθωσε το διαγώνισμα.»

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να διακρίνετε τις προτάσεις ως προς τη δομή τους.

Ο Ορέστης έρχεται.

Το βιβλίο είναι μεγάλο και πολύχρωμο.

Ο Γιώργος θα αγοράσει ένα οικόπεδο.

Οι μαθητές της Α' τάξης είναι καλοί αθλητές.

Τι κάνεις; Καλά. Εσύ;

Η Μαρία που μένει από πάνω μας και η Κατερίνα που σου σύστησα την περασμένη Πέμπτη μιλάνε και γράφουν άριστα αγγλικά και πολύ καλά ισπανικά.

Ο Διευθυντής του Γυμνασίου ήταν αυστηρός.

Έχει σπίτι. Εγώ δεν έχω.

Το γραφείο ζητά νέους συνεργάτες.

Έξοδος κινδύνου!

Ο δάσκαλος εκπαιδεύει τους μαθητές.

Ο Γιώργος, ο γιατρός, και ο Νίκος ο φίλος του θα αγοράσουν ένα οικόπεδο στον Άγιο Στέφανο, κοντά στον σταθμό του τρένου.

Δεν χρειάζομαι το τηλέφωνό σου. Έχω το δικό μου

Ήτανε φρεσκοξυρισμένος.

Ο Γιώργος και ο Νίκος θα αγοράσουν ένα οικόπεδο.

Μαγευτικά ταξίδια στα μέτρα σας.

Ο Κωστής, η αδελφή του και μια θεία τους έχουν πάει εκδρομή στη θάλασσα.

2. Να μετατρέψετε τις παρακάτω απλές προτάσεις σε επαυξημένες.

α) Ο Πέτρος έσπασε το βάζο.

.....

β) Το αυτοκίνητο έτρεχε.

.....

γ) Ο δάσκαλος είναι αυστηρός.

.....

δ) Το σπίτι είναι μονοκατοικία.

.....

3. Να μετατρέψετε τις παρακάτω επαυξημένες προτάσεις σε απλές, αφαιρώντας όλους τους προσδιορισμούς.

α) Ο Διευθυντής του Γυμνασίου του χωριού μας είναι ένας πολύ καταρτισμένος μαθηματικός.

.....

β) Η Ελένη σπούδασε στο εξωτερικό γεωπόνος.

.....

γ) Η γραμματέας του Υπουργείου ανακοίνωσε τις πληροφορίες, με δυνατή και καθαρή φωνή.

.....

δ) Εμείς αγοράσαμε εξοχικό στη Χανιώτη Χαλκιδική, με τεράστια αυλή, γεμάτη λουλούδια και δέντρα.

4. Να κάνεις τις παρακάτω απλές προτάσεις σύνθετες, συμπληρώνοντας ένα ή δύο υποκείμενα ή κατηγορούμενα.

- Η Άννα είναι μαθήτρια.

.....

- Ο πατέρας εργάζεται.

.....

- Οι μαθητές κάθονται ήσυχοι.

.....

5. Να γράψεις επαυξημένες προτάσεις, επαναλαμβάνοντας τις απλές και απαντώντας στις ερωτήσεις των παρενθέσεων.

α) Ο διευθυντής (τίνος;) είναι υπέροχος (σε τι;).

.....

.....

β) Ο Νικόλας (ο φίλος τίνος;) είναι υπεύθυνος (για ποιο πράγμα;).

.....

.....

γ) Ο Πολυχρόνης (και ποιος άλλος;) πήρε μέρος (σε τι;).

.....

.....

6. Να μετατρέψεις τις παρακάτω προτάσεις σε ελλειπτικές, παραλείποντας το ρήμα ή το υποκείμενο όπου χρειάζεται.

α) Είναι ώρα για μάθημα.

.....

.....

β) Εσύ γιατί είσαι απρόσεκτος;

.....

.....

γ) Να 'χεις καλή πρόοδο!

.....

.....